

Namn: Land, Gustaf Fredrik Grad: Öfverste
 Bostad: Selby sol. tröp Täringe Wäby Socken: Täringe
 Född: 1853 29/7 Tjänstgjort vid: J. 10 reg:te 8, komp. med n:r 973
 Kom i tjänst: 1878 9/2 Erhöll avsked: 1906 16/9 Tjänstår: 29 7/12

I tjänsten ådragen skada:

Erhöll svärdsmedalj:

Underhåll åtnjutes från: 1907 1/10 Underhållsbrevets dag: 1907 16/9

Underhållsbelopp

enl. underhållsbrev		efter uppflyttning den / 19	
Pension	Korprals ell. vicekorprals tillägg	Pension	Korprals ell. vicekorprals tillägg

Anteckningar:

Onsdagen 28/7 1948. Strengnäs Tidning.

95 år fyller om torsdag Taxinge sockens äldste invånare, förre soldaten och byggmästaren Gustaf Fredrik Jansson Land, Hellby Soldattorp.

Jansson Land är född i Turinge, men en normal mansålder har han bott och verkat i Taxinge. Under grevarna Posses tid var han flitigt anlitaad som snickare på godset. Men han har också under sin krafts dagar uppfört många hus, varav en del i Hedlundatrakten.

Om 95-åringen kan med fog användas uttrycket kärngubbe. Vid skärmbildsundersökningen härom året stod t ex gubben Land i främsta ledet. Sjukdom vet han knappast vad det vill säga. Han har nära nog icke varit förkyld. Det enda han haft i sjukdomsväg är, för att använda hans egna ord "lite snorsjuka" någon gång. Visserligen är hans kroppskrafter ned-satta av år och ålder, men hans själsförmögenheter är inte nämnvärt an-gripna. Det är gott gry i gubben. Heder åt 95-åringen.

Har regementet sin gamla fana kvar, undrar 100-årig Taxingesoldat

STs Tidning
21/12 1952

— Har de kvar sin fana än? Den gamle soldaten frågar oroligt och väntar en smula otåligt på svaret. Och han nickar nöjd, när han får veta att Södermanlands regemente alltjämt för den vackra gula duken med den svarta gripen och segernamnen från Warschau, Södra Stäket och Gadebusch, även om musergevären och bajonetterna ersatts med moderna pansarvapen. Regimentets fana står särskilt klar för hans minne, ty hans första kommandering som soldat på Malma hed var att ingå i en fanvakt vid ett högtidligt tillfälle — och det var också hans sista uppgift innan han tog avsked.

FREDRIK LAND VID FOTOGENLAMPAN

Knekt av segt virke inte sjuk på 90 år

Förre indelte soldaten vid Gripsholms kompani Fredrik Land sitter vid bordet i sin stuga, Solbergatorp i Taxinge. Åren har böjt den gamle knektens rygg, men än är hans hår inte vitt, och än har han ett levande minne av regementsmötena i Malmköping och ett lika levande intresse för sitt gamla regemente, som han tillhörde i trettio år, från 1878 till 1907. Under det nya år som börjar i morgon skall han fylla hundra jämnt: han är född den 29 juli 1853 och äldst i Taxinge, Mariefreds och Kärnbo församlingar.

Han är född i Skogsstugan i Turlinge, men kom som ung till Taxinge, där han sedan bott hela sitt liv. Som soldat vid Gripsholms kompani tilldelades han soldattorpet nr 973, numera ombyggt och döpt till Alggården.

Här bodde han i hela femtio år, ända till 1928, då han flyttade till Solberga, som förr var ett torp under Taxinge-Näsby gods.

Matfrågan besvärlig för 75 år sedan

— Och hur var det att leva som indelt soldat för 75 år sedan?

— Det var nog bra, menar Land, som mellan regementsmötena utöver sysslorna på torpet hann med att vara byggmästare, nickare och auktionsförrättare. Mötena på Malma hed varade tjugo dagar första tiden, men så småningom utökades de till en månad. Maten var dålig till en början, men sedan blev den ordentlig, så då kunde man inte klaga på den. Värst var det att förvara femdagarsportionerna. Vi fick ut bröd och lite ost och några sillar, och nog dugde det att äta, men vi hade ingenstans att lägga maten, så det blev liksom lite hafsigt. Någon kontant ersättning under regementsmötena utgick inte till de indelta soldaterna, berättar han, så när som på en blygsam peng för slitning av egna skor och skjortor.

Även på den tiden sörjde kronan för soldaternas fritidstrivsel

Vid högvakten fanns en dansbana, och dit kom bygdens flickor på lördagskvällarna, lockade av regementsmusikens klämmiga toner. Och på Skojarbacken var det alltid under mötena spektakel med gästuppträdande av lappgubbar med renar, uppvisningar av granna hästar och taskspeleri av det slag som hörde marknadslivet till på den tiden.

"För mycket karl för att gifta sig"

På tal om dansbanan — att dansa var Land mycket glad åt i yngre år. Otaliga lördagskvällar dansades det i det rymliga köket i soldattorpet, och när ungdomarna samlades på logarna saknades han sällan i det glada sällskapet. Men han gifte sig aldrig utan har förblivit untkarl. Varför?

— Jag har varit för mycket karl för att gifta mig, säger han med en glimt i ögat. Och kvinnfolk har han haft i huset ändå. I soldattorpet skötte två av hans systrar hushållet, varför det inte gick någon nöd på honom i det avseendet. Under senare år har en yngre kvinnlig anförvant vänligt och omtänksamt skött om honom. "Förvaltarn" kallar han henne.

— Hur mycket är klockan, Förvaltarn, frågar han, ty efter en sjukdom för några år sedan har synen blivit allt sämre. Det är bara när solen ligger på vägen där det gamla uret hänger som han kan urskilja klockan. Hørseln är också klen, men sinnet är lika redigt som på den tid

då han byggde hus både hemma i Taxinge och i grannsocknarna, gjorde präktiga möbler åt sig själv och andra och slöjdade fina snickerier åt grevarna Poase på slottet.

Nej, hälsan är inte efterhängsen längre. Särskilt besvärligt är det med lufttrören en sådan här blötvinter, när den råa dimluften tränger in till en gammal man i en säng. Men för bara tre år sedan stod han några timmar regelbundet varje dag på vedbacken och hanterade sågen med nästan samma skicklighet som

ör i världen. Och ytterligare ett par år tidigare var Land en av de första framför skärmbildsapparaten vid den stora lungundersökningen. "Lite snorsjuka" det var allt vad han haft i sjukdomsväg ännu vid fyllda nittio år.

"Jag har levat alldeles tillräckligt"

Sin Strengnäs Tidning, som han haft i många år, ser han inte att läsa själv. Men "Förvaltarn" läser den för honom. Och alltjämt kommenterar han folk och händelser. Men skjuta åt honom kan ingen göra, och det retar honom nog en del. Ty en grannmedalj på byrån vittnar om att han en gång var mycket aktiv inom Taxinge skytteförening.

— Fast egentligen spelar det ingen roll, säger han stillsamt. Jag har levat länge nog, alldeles tillräckligt länge.

Men gamla soldater är ett segt släkte, och när julsolen spelar i björklövet kring Solbergatorpet är det inte otroligt att Fredrik Land sitter i sin rullstol utanför stugan och tar emot tårter och blomster på sin hundraårsdag.

Strängnäs Tidning 6/7 1953.

F d Soldat vid Kungl Södermanlands regemente, byggmästare Gustaf Fredrik Jansson-Lund, f 29/7 1853, avled lugnt och stilla i sitt hem Solbergatorp, Taxing, den 3/7 1953.

-o0o-

Förre Soldaten vid Södermanlands reg, Fredrik Land, Solbergatorp, Taxinge, avled på fredagen endast ett par veckor innan han skulle ha fyllt 100 år.

Han var född i Taxinge men kom som mycket ung till Taxinge, där han blev bofast hela sitt liv. År 1878 blev han Soldat vid regementet och stod kvar i tjänst till 1907. Mellan regementsmötena på Malma Hed hann han med att vara byggmästare, finsnickare och auktionist.

I hela 50 år bodde han i sitt soldattorp, tills han flyttade till Solberga, tidigare ett torp under Taxinge-Näsby. De sista åren av sitt liv sköttes han av en kvinnlig anförvant, då hälsan svek honom.

"jag har varit för mycket för att gifta mig", sade han med glimten i ögat, då Str.Tidn. intervjuade honom vid årsskiftet. Hans goda humör stod honom bi in i det sista och ännu vid fyllda nittio år hade han aldrig haft annan sjukdom än förkylning - "lite snorsjuka" - som han själv uttryckte det. Allvarligt sjuk var han endast de sista veckorna av sitt liv.

Nu har den gamle Soldaten fått sitt livs sista kommendering och fick aldrig vara med om den sockenfest som planerats för honom. då han som Taxinge församlings äldste den 29/7 skulle ha fyllt 100 år.

Närmast sörjande är sonhustru och syskonbarn.